

Lovforslag nr. L 30. Fremsat den 8. oktober 1986 af finansministeren (Palle Simonsen)

Forslag

til

Lov om bemyndigelse til optagelse af statslån i udlandet

§ 1. Finansministeren bemyndiges til at optage lån i udlandet til et samlet beløb svarende til 40 mia. kr.

§ 2. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Ved lov nr. 156 af 24. april 1985 fik finansministeren bemyndigelse til at optage lån i udlandet til et samlet beløb på 10 mia. kr. herudover har finansministeren **bemyndigelse til at optage lån i udlandet** i samme omfang, som der betales afdrag på udenlandske statslån (jfr. lov nr. 132 af 28. marts 1984).

Lånebemyndigelsen nedskrives, efterhånden som der aftales optagelse af nye statslån i udlandet. Ved nedskrivning benyttes Danmarks Nationalbanks kurser på underskrivelsesdagen. Dette gælder dog ikke de kreditter, for hvilke der er fastsat en trækningsperiode inden for hvilken staten kan, men ikke er forpligtet til at hjemtage lånet. Her finder nedskrivningen i lånebemyndigelsen først sted, efterhånden som kreditterne hjemtages, og her benyttes Danmarks Nationalbanks kurser på hjemtagelsesdagen. Når der forfalder afdrag eller sker førtidige indfrielse på statslån i udlandet, forøges lånebemyndigelsen under benyttelse af forfaldsdags- eller, ved førtidige indfrielse, betalingsdagskurser.

Finansudvalget underrettes efterfølgende om indgåede aftaler om optagelse af udenlandske statslån og får samtidig underretning om størrelsen af restlånebemyndigelsen.

I bemærkningerne til det seneste lovforslag om udenlandsk låntagning blev der redegjort for optagelsen af **lån til og med december 1984**. Statens udenlandske **låntagning og afdrag** samt udviklingen i **restlånebemyndigelsen** i perioden 1. januar 1985 til 31. august 1986 fremgår af bilagstabel 1.

Statens hjemtagelse af lån i udlandet udgjorde i 1985 i alt 28 mia. kr. I 1986 er der indtil udgangen af august optaget lån for i alt 26 mia. kr. For 1986 som helhed ventes en bruttolåntagning på godt 40 mia. kr. Årsagen til stigningen i bruttolåntagningen er det fortsat høje betalingsbalanceunderskud og en lavere privat nettokapitalimport i 1986 end i 1985.

En del af bruttolåntagningen går til dækning af statens **førtidsindfrielse** af tidligere optagne lån. Baggrunden for førtidsindfrielse er, at der kan optages nye lån til en lavere rente end de gamle. I 1985 androg de førtidige indfrielse knap 19 mia. kr., og i 1986 forventes de at udgøre knap 12 mia. kr. (jfr. tabel 1).

Staten etablerede i august 1985 et **Sovereign Notes program** i USA, hvorunder der indenfor et maksimumsbeløb på 1 mia. USD kan udstedes papirer med kort løbetid, som ved indfrielse erstattes af nye. Det gennemsnitlige udestående beløb på programmet var i 1985 på ca. 300 mill. USD, og indtil ultimo august 1986 har det været på knap 473 mill. USD. Sovereign Notes har – udover at det er billige variabelt forrentede lån – den fordel, at den uudnyttede del af maksimumsbeløbet relativt hurtigt kan hjemtages og dermed fungere som supplement til valutareserven. Det er derfor besluttet at etablere et lignende program på det europæiske kapitalmarked (euro-commercial-paper-program). Staten vil derefter alt efter renteforholdene kunne skifte fra det amerikanske til det europæiske korte lånemarked og omvendt.

Tabel 1

Førtidige indfrielse i 1985 og 1986 af statslån i udlandet

	Indfriet	Pct. p.a.	Modværdi ¹⁾ mill. kr.
222 mill. USD 1979/88	7/1 -85	LIBOR + 1/2	2.520
50 mill. USD 1982/90	18/1 -85	LIBOR + 3/8	570
60 mill. USD 1981/88	28/1 -85	LIBOR + 1/8	679
43 mill. USD 1978/86	31/1 -85	LIBOR + 3/4	493
16 mill. USD 1977/85	28/2 -85	LIBOR + 3/4	235
100 mill. USD 1982/92	28/2 -85	LIBOR + 3/16	1.231
100 mill. USD 1980/88	25/3 -85	LIBOR + 1/4	1.161
350 mill. USD 1981/89	18/4 -85	LIBOR + 3/8	3.782

F.t.l. vedr. statslån i udlandet

75 mill. USD 1980/87	29/5 -85	LIBOR + 1/4	835
600 mill. USD udateret	8/8 -85	LIBOR + 1/4	6.134
15 mia. JPY 1979/99	29/11-85	7,6	672
6 mia. JPY 1976/88	30/11-85	9,0	269
35 mill. USD 1981/89	19/12-85	LIBOR + 1/4	340
Førtidsindfrielse i alt i 1985			18.921
250 mill. USD 1983/90	9/1 -86	LIBOR + 1/4	2.261
10 mia. JPY 1983/90	15/2 -86	LTPR + 1/10	474
43,8 mill. DEM 1974/89	1/3 -86	9,24	162
50 mill. GBP 1984/92	20/4 -86	LIBOR + 1/4	621
40 mill. USD 1980/90	14/5 -86	LIBOR + 1/4	326
78 mill. USD 1980/90	1/6 -86	11,75	662
100 mill. CHF 1980/87	4/6 -86	6,5	447
50 mill. USD 1978/88	12/6 -86	9,15	413
80 mill. CHF 1972/87	15/6 -86	5,5	360
80 mill. CHF 1980/90	3/7 -86	5,75	363
16 mill. DEM 1969/89	1/8 -86	6,75	60
25 mill. NLG 1975/90	1/9 -86	9,0	83
12 mia. JPY 1979/89	10/10-86	7,2	637 ²⁾
500 mill. USD 1983/88	15/10-86	LIBOR + 0,19	3.865 ²⁾
20 mia JPY 1980/92	20/11-86	8,5	1.065 ²⁾
22 mill. DEM 1972/87	1/12-86	6,75	83 ²⁾
I alt førtidsindfrielse i 1986			11.882

1) Modværdien i dkr. er opgjort i indfrielsesdagkurser.

2) Kurs pr. 14. august 1986.

Andre offentlige låntageres udenlandske nettolåntagning udgjorde i 1985 0,6 mia. kr. Af dette beløb tegnede hypotekbanken sig for 1,5 mia. kr., mens DONG-koncernens nettolåntagning udgjorde 1,2 mia. kr. Kommuners, elværkers, telefonselskabers m.v. nettolåntagning udgjorde 0,6 mia. kr. og Eksportfinansieringsfondens -2,7 mia. kr. I 1986 forventes andre offentlige enheders nettolåntagning at udgøre 0,9 mia. kr.

Den private sektor havde i 1984 og 1985 en betydelig nettokapitalimport. I 1985 var den på knap 38 mia. kr., mens der for 1986 forudsat stort set balance i de private kapitalbevægelser. I den forløbne del af 1986 har den private nettokapitalimport været negativ. Hvis resultatet for året som helhed også bliver negativt, vil det være ønskeligt at forøge den statslige bruttolåntagning tilsvarende.

Afdrag på den statslige udlandsgæld forventes i 1986 at andrage 17,5 mia. kr. (jfr. tabel 2) hvoraf 11,9 mia. kr. er førtidige indfrielse og 5,6 mia. kr. ordinære afdrag.

Tabel 2

Betalinge vedrørende statens udenlandske gæld

	Rente	Afdrag	Samlet ydelse
	Mill. kr.		
1986	7.1	17.5	24.6
1987	6.6	4.0	10.6
1988	6.2	8.0	14.2
1989	5.5	11.7	17.2
1990	4.8	17.4	22.2
1991	3.9	21.3	25.2
1992	2.8	17.8	20.6
1993	2.2	11.6	13.8
1994	1.5	5.2	6.7
1995	1.1	7.3	8.4
1996	0.9	3.2	4.1
1997	0.5	2.7	3.2
1998	0.6	0.1	0.7
1999	0.4	5.7	6.1
2000	0.1	0.1	0.2

Anm.: Renter og afdrag er beregnet af den udestående gæld pr. juli 1986. Valutakurser pr. ultimo juli 1986 er benyttet. For variabelt forrentede lån er anvendt en rentesats på 7,54 pct.

De senere års erfaringer viser, at skift fra privat nettokapitalimport til kapitaleksport kan indtræffe meget hurtigt, og et sådant skift kan som nævnt nødvendiggøre større statslig låntagning end forud

skønnet.

Hertil kommer, at det nye **Sovereign Note program i Europa** i lighed med Sovereign Notes programmet i USA vil blive nedskrevet med maksimumsbeløbet i lånebemyndigelsen, det vil sige, at lånebemyndigelsen vil blive nedskrevet med ca. 7,5 mia. kr., mens det forventede udestående på programmet vil blive et væsentligt lavere beløb svarende til ca. 300 mill. USD.

I forbindelse med emission af fastforrentede euro-\$ obligationer har staten i flere tilfælde indgået aftaler om **warrants**, dvs. salg af rettigheder hvorved indehaveren af rettigheden under visse betingelser kan kræve, at staten udsteder obligationer på nærmere angivne vilkår.

Ved optagelse af lån med tilknyttede warrants er lånebemyndigelsen blevet nedskrevet både med det optagne lån og med det lån, som eventuelt kunne blive udstedt, hvis warrants bliver udnyttet. Hvis det bliver mere udbredt med lån med tilknyttet warrants vil lånebemyndigelsen altså kunne blive nedbragt med baggrund i en låntagning, som måske til sin tid ikke vil finde sted. Lånebemyndigelsen vil blive opskrevet med de uudnyttede beløb, når adgangen til at udnytte warrants udløber, men dette varer typisk en årrække.

Med baggrund i usikkerheden vedrørende den private kapitalimport og med baggrund i låntyper, der medfører nedskrivning i bemyndigelsen uden tilsvarende umiddelbar låntagning af tilsvarende størrelse, findes det ønskeligt at **forøge den udenlandske lånebemyndigelse** med 40 mia. kr.

Bilagstabel 1

Bruttolåntagning, afdrag og restlånebemyndigelse

Mill. kr.	Hovedstol	Underskrivelsesdato	Restbemyndigelse
Saldo ultimo december 1984			21.536
<i>Januar 1985</i>			
11,5 pct. 100 mill. USD 1985/1992	1.137	17/ 1-85	20.339
8¾ pct. 61 mill. NLG 1985/2000	193	21/ 1-85	20.206
8¼ pct. 49 mill. NLG 1985/1995	154	21/ 1-85	20.052
11¾ pct. 15,6 mill. CAD 1985/1991	134	23/ 1-85	19.918
7,5 pct. 200 mill. DEM 1985/1991	713	23/ 1-85	19.205
Afdrag	4.373		23.578
<i>Februar 1985</i>			
10% pct. 100 mill. USD 1985/1990	1.150	6/ 2-85	22.428
9½ pct. 250 mill. NOK 1985/1992	313	19/ 2-85	22.115
5,95 pct. 101,8 mill. CHF 1985/1993	432	26/ 2-85	21.683

Mill. kr.	Hovedstol	Underskrivelsesdato	Restbemyndigelse
Afdrag	1.765		23.448
<i>Marts 1985</i>			
Var. rente 250 mill. USD 1985/1995	3.045	7/ 3-85	20.403
9¼ pct. EIB-lån 1985/1995	40	6/ 3-85	20.363
Afdrag	1.564		21.927
<i>April 1985</i>			
6 pct. 254,8 mill. CHF 1985/1990	1.076	2/ 4-85	20.851
Lov nr. 156 af 24. april 1985	10.000		30.851
Afdrag	4.060		34.911
<i>Maj 1985</i>			
5,8 pct. 246,8 mill. CHF 1985/1990	1.066	1/ 5-85	33.845
5,5 pct. 249,2 mill. CHF 1985/1989	1.074	2/ 5-85	32.771
9¼ pct. 100 mill. ECU 1985/1990	807	6/ 5-85	31.964
Var. rente 150 mill. ECU 1985/1990	1.203	8/ 5-85	30.761
Afdrag	845		31.606
<i>Juni 1985</i>			
10½ pct. 100 mill. USD 1985/1992	1.110	13/ 6-85	30.496
Var. rente 33,3 mill. USD 1985/1990	367	17/ 6-85	30.129
Afdrag	209		30.338
<i>Juli 1985</i>			
Var. rente 52 mill. USD 1985/1990	540	22/ 7-85	29.798
Afdrag	1.108		30.906
<i>August 1985</i>			
Var. rente 1 mia. USD Sovereign Note program	10.210	9/ 8-85	20.696
Var. rente 82,6 mill. USD 1985/1997	835	30/ 8-85	19.861
Afdrag	6.727		26.588
<i>September 1985</i>			
Afdrag	327		26.915
<i>Oktober 1985</i>			
11,55 pct. EIB-lån 1985/2000	70	9/10-85	26.845
Var. rente 68,7 mill. USD 1985/1992	664	17/10-85	26.181
11 pct. 100 mill. USD (warrants) 1985/1995	960	25/10-85	25.221
Afdrag	311		25.532
<i>November 1985</i>			
8,97 pct. EIB-lån 1985/1995	180	5/11-85	25.352
Var. rente 62,9 mill. USD 1985/1990	583	25/11-85	24.769
Var. rente 263 mill. DEM 1985/1995	951	29/11-85	23.818
Afdrag	1.030		24.848
<i>December 1985</i>			
Afdrag	406		25.254
<i>Januar 1986</i>			
Afdrag	2.754		28.008

Mill. kr.	Hovedstol	Underskrivelsesdato	Restbemyndigelse
<i>Februar 1986</i>			
Var. rente 24,8 mill. USD 1986/1989	217	11/ 2-86	27.791
Var. rente 35,1 mill. USD 1986/1989	293	25/ 2-86	27.498
Afdrag	1.277		28.775
<i>Marts 1986</i>			
8,80 pct. 50 mill. USD 1986/1996	416	6/ 3-86	28.359
Afdrag	846		29.205
<i>April 1986</i>			
7,60 pct. 56,6 mill. USD 1986/1991	483	14/ 4-86	28.722
8,06 pct. 250 mill. USD 1986/1993	2.049	18/ 4-86	26.673
7½ pct. 250 mill. ECU 1986/1996	1.982	22/ 4-86	24.691
Afdrag	1.629		26.320
<i>Maj 1986</i>			
4,35 pct. 185 mill. CHF 1986/1991	819	1/ 5-86	25.501
8¼ pct. 100 mill. USD (warrants) 1986/1993	840	22/ 5-86	24.661
Var. rente 232,5 mill. DEM 1986/1993	860	22/ 5-86	23.801
Afdrag	455		24.256
<i>Juni 1986</i>			
Var. rente 30 mill. USD 1986/1993	247	25/ 6-86	24.009
Afdrag	2.029		26.038
<i>Juli 1986</i>			
8¼ pct. 300 mill. USD 1986/1991	2.432	1/ 7-86	23.606
Var. rente 95,4 mill. USD 1986/1998	768	7/ 7-86	22.838
8½ pct. 500 mill. DDK 1986/1991	500	21/ 7-86	22.338
6½ pct. 250 mill. NLG 1986/1996	830	16/ 7-86	21.508
5,8 pct. 260,7 mill. DEM 1986/1993	980	29/ 7-86	20.528
Var. rente 100 mill. USD 1986/1991	790	31/ 7-86	19.738
Afdrag	1.108		20.846
<i>August 1986</i>			
Var. rente 65,1 mill. USD 1986/1993	502	12/ 8-86	20.344
7 pct. 500 mill. USD 1986/1989	3.840	15/ 8-86	16.504
Var. rente 1.000 mill. USD 1986/1996	7.740	21/ 8-86	8.764
Var. rente 64,9 mill. USD 1986/1991	500	29/ 8-86	8.264
Afdrag	633		8.897